

Додаток 2
до наказу від 23.03.2023 р. № 244

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

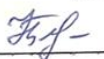
Кафедра терапії і клінічної діагностики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету ветеринарної
медицини
Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
Протокол №11 від 01 червня 2023 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри терапії і
клінічної діагностики
Протокол №11 від «23» травня 2023 р.

 Наталія ГРУШАНСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант програми
д.вет.н., зав. каф. терапії і клінічної
діагностики

 Наталія ГРУШАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПЕЦІАЛЬНА ПРОПЕДЕВТИКА, ТЕРАПІЯ І
ПРОФІЛАКТИКА ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ ТВАРИН

Спеціальність:	211 – Ветеринарна медицина
Освітня програма:	«Ветеринарна медицина»
Факультет:	Ветеринарної медицини
Розробник:	Костенко В.М., доцент кафедри терапії і клінічної діагностики, Розумнюк А.В., доцент кафедри терапії і клінічної діагностики

Київ – 2023

1. Опис навчальної дисципліни

«Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	211 – «Ветеринарна медицина» (шифр і назва)	
Освітня програма	Ветеринарна медицина»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	–	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	6	-
Семестр	11	-
Лекційні заняття	15 год.	-
Практичні, семінарські заняття	–	-
Лабораторні заняття	15 год.	-
Самостійна робота	90 год.	-
Індивідуальні завдання	–	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	2 год. 6 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни «Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин».

Метою навчальної дисципліни «Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин» є удосконалення та поглиблення теоретичних знань і отримання практичних навичок із розпізнавання внутрішніх хвороб тварин, організації профілактичних і лікувальних заходів залежно від обраного напрямку, а також підготувати магістранта до самостійної роботи за вибраною дисципліною.

Завдання дисципліни:

- освоїти сучасні методики клініко-лабораторних досліджень для встановлення діагнозу і здійснення диференційної діагностики хвороб тварин;
- опанувати сучасні методи лікування і профілактики за найбільш поширених внутрішніх хвороб тварин;
- отримати навички аналізу, узагальнення матеріалу з вибраної проблеми під час написання магістерської роботи.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ✓ Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ✓ Здатність приймати обґрунтовані рішення.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ✓ Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.
- ✓ Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

Програмні результати навчання (ПРН):

- Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
- Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.
- Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Спеціальна пропедевтика

Тема лекційного заняття 1. Фізіологічні основи ЕКГ та її діагностичне значення.

Тема лекційного заняття 2. Спеціальна пропедевтика за хвороб травної системи у молодняку.

Тема лекційного заняття 3. Інструментальне дослідження тварин за хвороб нирок і сечового міхура.

Тема лекційного заняття 4. Ендокринопатії тварин. Механізм розвитку, методи діагностики та лікування.

Змістовий модуль 2. Спеціальна терапія і профілактика

Тема лекційного заняття 5. Імунопатологія. Механізм розвитку, методи діагностики та лікування.

Тема лекційного заняття 6. Кардіореспіраторні синдроми. Механізм їх виникнення, методи діагностики та лікування.

Тема лекційного заняття 7. Неврологія. Функціональні захворювання нервової системи у тварин.

Тема лекційного заняття 8. Загальна характеристика, механізми розвитку, діагностика алергічних та аутоімунних хвороб шкіри.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	тижні	усього	у тому числі				
			л	п	лаб.	інд	с. р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
Модуль 1. Спеціальна пропедевтика							
ТЕМА 1. Спеціальна пропедевтика тварин за серцевої патології.	1-2	15	2		2		11
ТЕМА 2. Спеціальна пропедевтика тварин за хвороб органів травлення.	3-4	15	2		2		11
ТЕМА 3. Спеціальна пропедевтика тварин за хвороб нирок і сечових шляхів.	5-6	15	2		2		11
ТЕМА 4. Спеціальна пропедевтика тварин за хвороб ендокринних органів.	7-8	15	2		2		11
Разом за змістовим модулем 1		60		8		8	44
Модуль 2. Спеціальна терапія і профілактика							
ТЕМА 5. Імунопатологія. Механізм розвитку, методи діагностики та лікування.	9-10	15	2		2		11
ТЕМА 6. Кардіореспіраторні синдроми. Механізм їх виникнення, методи діагностики та лікування.	11-12	15	2		2		11
ТЕМА 7. Неврологія. Загальні принципи діагностики, лікування та профілактики.	13-14	15	2		2		11
ТЕМА 8. Спеціальна пропедевтика, діагностика, терапія і профілактика за алергічних і аутоімунних хвороб шкіри.	15	15	1		1		13
Разом за змістовим модулем 2		60		7		7	46
Разом		120		15		15	90

4. Теми семінарських занять – не передбачені.

5. Теми практичних занять

Назва теми	К-сть год.
Модуль 1. Спеціальна пропедевтика	
№ 1. Спеціальна пропедевтика тварин за серцевої недостатності. Кардіоміопатії.	2
№. 2. Спеціальна пропедевтика тварин за хвороб шлунка і кишечника.	2
№. 3. Спеціальна пропедевтика тварин за ниркової недостатності.	2
№ 4. Спеціальна пропедевтика тварин за хвороб ендокринних органів.	2
Модуль 2. Спеціальна терапія і профілактика	
№ 5. Спеціальна пропедевтика, діагностика, терапія і профілактика за імунодефіцитів тварин.	2
№ 6. Спеціальна пропедевтика, діагностика і терапія за невідкладних станів. Види шоку. Кардіогенний шок. Анафілактичний шок. Невідкладна допомога.	2
№ 7. Спеціальна пропедевтика, діагностика, терапія і профілактика за хвороб головного та спинного мозку.	2
№ 8. Спеціальна пропедевтика, діагностика, терапія і профілактика за алергічних і аутоімунних хвороб шкіри.	1
РАЗОМ	15

6. Теми лабораторних занять – не передбачені.

Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Зміни ЕКГ за патології серця (міокардит, міокардіодистрофія, перикардит, аритмії)	15
2.	Спеціальна пропедевтика тварин за гепатобіліарної патології	15
3.	Аналіз результатів клініко-лабораторних досліджень за патології нирок	15
4.	Диференційна діагностика ендокринопатій	15
5.	Аналіз результатів клініко-лабораторних досліджень за імунодефіцитів	15
6.	Невідкладна допомога за хвороб органів дихальної системи	15

7. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Контрольні питання

1. Охарактеризуйте лівошлуночкову недостатність серця
2. Охарактеризуйте правошлуночкову недостатність серця
3. Вкажіть зміни ЕКГ за міокардиту
4. Вкажіть зміни ЕКГ за міокардозу
5. Перерахуйте вади серця
6. Діагностика кардіоміопатій
7. Лікування тварин за кардіоміопатій
8. Назвіть основні синдроми за хвороб травного каналу
9. Особливості травлення новонароджених тварин
10. Лікування тварин за гастриту
11. Лікування тварин за ентериту
12. Лікування тварин за виразкової хвороби
13. Які основні синдроми при хворобах печінки?
14. Які симптоми і лікування гострого паренхіматозного гепатиту?
15. Які синдроми паренхіматозної жовтяниці?
16. Терапія і профілактика за гепатозу
17. Охарактеризуйте синдром механічної жовтяниці?
18. Охарактеризуйте холемічний синдром
19. Охарактеризуйте печінкову енцефалопатію
20. Охарактеризуйте холелітіаз і його профілактику
21. Які сучасні підходи до лікування за хвороб печінки?
22. Назвати найпоширеніші хвороби підшлункової залози.
23. Синдроматика за патології наднирникових залоз
24. Лікування тварин за патології наднирникових залоз
25. Загальні симптоми хвороб сечової системи
26. Етіологія хвороб сечової системи
27. Симптоми і патогенез гострої ниркової недостатності
28. Терапія та профілактика гострої ниркової недостатності
29. Етіологія і патогенез хронічної ниркової недостатності
30. Симптоми хронічної ниркової недостатності
31. Терапія та профілактика за хронічної ниркової недостатності
32. Діагностика хвороб сечовивідних шляхів
33. Патогенез і симптоми уроциститу
34. Принципи терапії за хвороб сечовивідних шляхів
35. Профілактика хвороб сечовивідних шляхів
36. Які етіологічні чинники захворювання нирок?
37. Які основні клінічні ознаки хвороб нирок?
38. Принципи лікування тварин за ниркової патології
39. Особливості діагностики нефрозу у тварин.
40. Назвати найпоширеніші хвороби сечових шляхів.
41. Які причини захворювання сечових шляхів?
42. Назвіть основні клінічні ознаки уролітіазу

43. Назвіть основні синдроми за хвороб ендокринних органів
44. Диференційна діагностика ендокринопатій
45. Етіологія, патогенез і симптоми цукрового діабету
46. Принципи лікування тварин за цукрового діабету
47. Основні методи профілактики цукрового діабету
48. Лікувальні заходи за гіпоглікемічної коми
49. Основні причини, патогенез і симптоми нецукрового діабету
50. Особливості діагностики цукрового діабету
51. Які принципи терапії тварин за нецукрового діабету?
52. Етіологія, патогенез і симптоми гіперадренкортицизму
53. Етіологія, патогенез і симптоми гіпоадренкортицизму
54. Етіологія, патогенез і симптоми гіпофункції щитоподібної залози
55. Лікувально-профілактичні заходи за хвороб ендокринних органів
56. Механізм розвитку патології імунної системи
57. Методи діагностики патології імунної системи
58. Лікувально-профілактичні заходи за імунодефіцитів
59. Резистентність та фактори, що впливають на неї
60. Клінічне значення показників резистентності
61. Основні види шоку, їх характеристика
62. Патогенез кардіогенного шоку
63. Патогенез анафілактичного шоку
64. Невідкладна допомога за шоківих станів
65. Назвіть основні клінічні ознаки хвороб легень незапального характеру
66. Назвіть основні клінічні ознаки хвороб легень запального характеру
67. Етіологія, патогенез і симптоми легеневої кровотечі
68. Діагностика пневмоній у тварин
69. Принципи лікування тварин за пневмоній
70. Лікувально-профілактичні заходи за хвороб легень запального характеру
71. Невідкладна допомога за респіраторної патології
72. Механізм розвитку патології нервової системи
73. Діагностика неврозів у тварин
74. Симптоми сонячного удару
75. Терапія і профілактика за сонячного удару
76. Симптоми менінгоенцефаліту і менінгомієліту
77. Терапія і профілактика за менінгоенцефаліту
78. Терапія і профілактика за менінгомієліту
79. Симптоми захворювань головного і спинного мозку та їх оболонки
80. Принципи діагностики менінгоенцефаліту
81. Етіологія та симптоми епілепсії.
82. Принципи діагностики еклампсії
83. Принципи терапії тварин за неврозів
84. Методи діагностики та профілактики стрес-синдрому у тварин
85. Методи діагностики алергічних хвороб шкіри
86. Диференційна діагностика алергічних хвороб шкіри
87. Принципи профілактики і лікування за алергічних захворювань
88. Опишіть основні синдроми ураження шкіри та шкірних залоз

89. Загальна характеристика аутоімунних захворювань

90. Принципи профілактики і лікування за аутоімунних захворювань

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ																							
ОС «Магістр» Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»	Кафедра терапії і клінічної діагностики 2023-2024 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин»	Затверджую зав. кафедри Грушанська Н.Г. «__» _____ 2023 р.																				
Екзаменаційні запитання																							
1. Кардіоміопатії. Види, діагностика та терапія.																							
2. Цукровий діабет. Етіопатогенез, діагностика та терапія.																							
Тестові завдання різних типів																							
1. Співставте прояви компенсації при перерахованих пороках серця <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>1. Стеноз фіброзного кільця лівого атріовентрикулярного отвору</td> <td>А. Гіпертрофія правого передсердя</td> </tr> <tr> <td>2. Стеноз устя аорти</td> <td>Б. Гіпертрофія лівого передсердя</td> </tr> <tr> <td>3. Стеноз фіброзного кільця правого атріовентрикулярного отвору</td> <td>В. Гіпертрофія лівого шлуночка</td> </tr> <tr> <td>4. Стеноз устя легеневої артерії</td> <td>Г. Гіпертрофія правого шлуночка</td> </tr> </table>		1. Стеноз фіброзного кільця лівого атріовентрикулярного отвору	А. Гіпертрофія правого передсердя	2. Стеноз устя аорти	Б. Гіпертрофія лівого передсердя	3. Стеноз фіброзного кільця правого атріовентрикулярного отвору	В. Гіпертрофія лівого шлуночка	4. Стеноз устя легеневої артерії	Г. Гіпертрофія правого шлуночка	6. Банк молозива необхідно формувати від корів.... <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>1</td> <td>1-ї лактації</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Завезених з інших господарств</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>У яких вміст у молозиві імуноглобулінів нижче 60 г/л</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>4-ї лактації</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>У яких вміст у молозиві імуноглобулінів вище 60 г/л</td> </tr> </table>		1	1-ї лактації	2	Завезених з інших господарств	3	У яких вміст у молозиві імуноглобулінів нижче 60 г/л	4	4-ї лактації	5	У яких вміст у молозиві імуноглобулінів вище 60 г/л		
1. Стеноз фіброзного кільця лівого атріовентрикулярного отвору	А. Гіпертрофія правого передсердя																						
2. Стеноз устя аорти	Б. Гіпертрофія лівого передсердя																						
3. Стеноз фіброзного кільця правого атріовентрикулярного отвору	В. Гіпертрофія лівого шлуночка																						
4. Стеноз устя легеневої артерії	Г. Гіпертрофія правого шлуночка																						
1	1-ї лактації																						
2	Завезених з інших господарств																						
3	У яких вміст у молозиві імуноглобулінів нижче 60 г/л																						
4	4-ї лактації																						
5	У яких вміст у молозиві імуноглобулінів вище 60 г/л																						
2. Виникнення асцити можливе при... <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>1</td> <td>недостатності мітрального клапана</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>недостатності трикуспідального клапана</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>стенозі устя аорти</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>стенозі мітрального клапана</td> </tr> </table>		1	недостатності мітрального клапана	2	недостатності трикуспідального клапана	3	стенозі устя аорти	4	стенозі мітрального клапана	7. Вкажіть лікарські засоби показані при виразковій хворобі <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>1.</td> <td>В'язучі</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Діуретичні</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Кровоспинні</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Знеболюючі</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Нестероїдні протизапальні</td> </tr> </table>		1.	В'язучі	2.	Діуретичні	3.	Кровоспинні	4.	Знеболюючі	5.	Нестероїдні протизапальні		
1	недостатності мітрального клапана																						
2	недостатності трикуспідального клапана																						
3	стенозі устя аорти																						
4	стенозі мітрального клапана																						
1.	В'язучі																						
2.	Діуретичні																						
3.	Кровоспинні																						
4.	Знеболюючі																						
5.	Нестероїдні протизапальні																						
3. Вкажіть лікарські засоби, які відносять до імуностимуляторів <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>1</td> <td>Ронколейкін</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Фоспреніл</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>РБС</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Еналаприл</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Дексаметазон</td> </tr> </table>		1	Ронколейкін	2	Фоспреніл	3	РБС	4	Еналаприл	5	Дексаметазон	8. Центральний параліч виникає при ураженні ... <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>1</td> <td>Рухових відділів спинного мозку в ділянці вентральних рогів</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Периферичних нервів</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Пірамідального шляху</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Верхніх шийних сегментів спинного мозку</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Головного мозку</td> </tr> </table>		1	Рухових відділів спинного мозку в ділянці вентральних рогів	2	Периферичних нервів	3	Пірамідального шляху	4	Верхніх шийних сегментів спинного мозку	5	Головного мозку
1	Ронколейкін																						
2	Фоспреніл																						
3	РБС																						
4	Еналаприл																						
5	Дексаметазон																						
1	Рухових відділів спинного мозку в ділянці вентральних рогів																						
2	Периферичних нервів																						
3	Пірамідального шляху																						
4	Верхніх шийних сегментів спинного мозку																						
5	Головного мозку																						
4. Розставити у відповідності до захворювання гормони, порушення обміну яких спричинює вказану патологію... <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>А. Цукровий діабет</td> <td>1. ТТГ</td> </tr> <tr> <td>Б. Синдром Кушинга</td> <td>2. інсулін</td> </tr> <tr> <td>В. Післяпологова гіпокальціємія</td> <td>3. паратгормон</td> </tr> <tr> <td>Г. Ендемічний зоб</td> <td>4. АКТГ</td> </tr> </table>		А. Цукровий діабет	1. ТТГ	Б. Синдром Кушинга	2. інсулін	В. Післяпологова гіпокальціємія	3. паратгормон	Г. Ендемічний зоб	4. АКТГ	9. Назвіть антигістамінні препарати показані при алергічних захворюваннях шкіри <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>1.</td> <td>Азатиоприн</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Верошпірон</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Супрастин</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Димедрол</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Діакарб</td> </tr> </table>		1.	Азатиоприн	2.	Верошпірон	3.	Супрастин	4.	Димедрол	5.	Діакарб		
А. Цукровий діабет	1. ТТГ																						
Б. Синдром Кушинга	2. інсулін																						
В. Післяпологова гіпокальціємія	3. паратгормон																						
Г. Ендемічний зоб	4. АКТГ																						
1.	Азатиоприн																						
2.	Верошпірон																						
3.	Супрастин																						
4.	Димедрол																						
5.	Діакарб																						
5. Назвіть лікарські засоби показані за гіпоглікемічної коми <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>1</td> <td>канінсулін</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>гліпізид</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>глюкоза</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>адреналін</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>харчові волокна</td> </tr> </table>		1	канінсулін	2	гліпізид	3	глюкоза	4	адреналін	5	харчові волокна	10. В основі патогенезу яких захворювань лежить підвищення секреції глюкокортикоїдів <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>1</td> <td>Синдром Кушинга</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Гіпоадренокортицизм</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Інсулінонезалежний цукровий діабет</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Інсулінозалежний цукровий діабет</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Нецукровий діабет</td> </tr> </table>		1	Синдром Кушинга	2	Гіпоадренокортицизм	3	Інсулінонезалежний цукровий діабет	4	Інсулінозалежний цукровий діабет	5	Нецукровий діабет
1	канінсулін																						
2	гліпізид																						
3	глюкоза																						
4	адреналін																						
5	харчові волокна																						
1	Синдром Кушинга																						
2	Гіпоадренокортицизм																						
3	Інсулінонезалежний цукровий діабет																						
4	Інсулінозалежний цукровий діабет																						
5	Нецукровий діабет																						

8. Методи навчання

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (метод справ, лабораторна робота, самостійна робота).

9. Форми контролю

- поточний (опитування, тестування);
- рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);
- підсумковий (тестування, екзамен письмовий).

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 03.03.2021 р. протокол № 7)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. Навчально-методичне забезпечення

1. Цвіліховський М.І., Грищенко В.А., Грушанська Н.Г., Костенко В.М. Лабораторна діагностика функціонального стану печінки: методичні вказівки. Київ : ЦП КОМПРИНТ, 2012. 79 с.
2. Мікроскопічні дослідження осадів сечі сільськогосподарських тварин: методичні вказівки / М. І. Цвіліховський та ін. Київ : НАУ, 2000. 37 с.
3. Цвіліховський М.І., Січкач В.С., Костенко В.М., Грушанська Н.Г. Патологія нервової системи у собак : методичні вказівки. Київ : Видавничий центр НАУ, 2009. 38 с.
4. Синдроми найбільш поширених внутрішніх незаразних хвороб тварин : методичні вказівки / М. І. Цвіліховський та ін. Київ : НАУ, 2000. 30 с.
5. Фізико-хімічні, морфологічні та біохімічні дослідження крові сільськогосподарських тварин : методичні вказівки / М. І. Цвіліховський та ін. Київ : НАУ, 2002. 49 с.

6. Цифрова рентгенологія методи отримання зображення і переваги перед традиційними технологіями : методичні вказівки / М. І. Цвіліховський та ін. Київ : ВЦ НУБіП України, 2010. 36 с.
7. Електрокардіографія: принцип будови електрокардіографів і порядок роботи на них. Частина 1 : методичні вказівки / М. І. Цвіліховський та ін. Київ : НАУ, 2003. 22 с.
8. Електрокардіографія: Будова та аналіз електрокардіограми у здорових і хворих тварин. Частина 2 : методичні вказівки / М. І. Цвіліховський та ін. Київ : НАУ, 2004. 17 с.
9. Ендоскопія шлунково-кишкового-тракту у собак і котів : методичні вказівки / М.І. Цвіліховський та ін. Київ : НАУ, 2005. 20 с.
10. Діагностика пороків серця : методичні вказівки вказівки / М. І. Цвіліховський та ін. Київ : НАУ, 2004. 36 с.

12. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин : навч. посібник / М. І. Цвіліховський та ін. ; за ред. М. І. Цвіліховського. Київ : ЦП Компринт, 2017. 607 с.
2. Ветеринарна клінічна біохімія / В. І. Левченко та ін. ; за ред. В. І. Левченка і В. Л. Галяса. – Біла Церква, 2002. 400 с.
3. Клінічна ветеринарна фармакологія : навч. посібник / за ред. О. І. Каннюки. Одеса: Астропринт, 2006. 296 с.

Допоміжні

1. Корма и питание. / М.Е. Энсмингер и др. (Пер. с англ.) – перевод второго издания 1990 года. Издательская компания Энсмингера, Калифорния, США. 974 с.
2. Мікроелементози сільськогосподарських тварин / М. О. Судаков та ін.; За ред. М. О. Судакова. Київ : Урожай, 1991. 144 с.
3. Рання діагностика, терапія та профілактика патології обміну речовин у великої рогатої худоби : методичні рекомендації / В. Ю. Чумаченко та ін. Київ : 1999. 18 с.
4. Стреси сільськогосподарських тварин і птиці / В. М. Головач та ін. Київ : Урожай, 1992. 256 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://dspace.nubip.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/5060> – Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин : навчальний посібник.
2. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України.
3. <http://tvarunu.com.ua/tsikave/130/> – Всеукраїнська велика енциклопедія хвороб тварин.

